

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 1. Ostendit se Christus in hoc actu, Dominum esse scientiarum: quia propriis inimicorum machinis ipsos superat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

Colof. 2.
3.
Joan. 1. 3.
D. GREG.
Nyssen.
Orat. 2.
de Quat.
drag.
D. CHR.
Ser. de
Latro.
Tom. 3.

& suavitatis cistas omnium Dei diuitiarum aperit, peccatus nempe Saluatoris: In quo sunt omnes thesauri, sapientia & scientia Dei abscondita: & manum iniecit, non vni vel alteri gazæ, sed omnibus, omnes ad vnum diuitiis; quibus diues effectus est in æternum: quia vero inter alios huius cistæ thesauros, quos notant D. Ioannes, huic inclulolos, vita fuit (in ipso vita erat) illam sibi rapuit Natus occasione (ait D. Greg. Nyssen.) vitam rapuit, ita vt per furtum illud vitam obtinuerit æternam. Latro, ait D. Chrysol. longe alius ab his quos mundus exhorruit. Alti namque per furtum, quod committunt, vitam, quam habent iacturam patiuntur, hic autem, vitam, quam iam furti reus amittebat, adeptus est in caelo sempiternam: Alij latrocinio vitam perdunt, hic latrocinio vitam rapuit sempiternam: Et bene quidem: etiam alij vilia exercent latrocinia, terrena prædantur & corruptibilia, & abieci hæc autem maximas imo Dei diuitias & regna deprecantur.

L. 1.
D. CHR.
Hom. de
cruce &
Latroque
in. 1. 1.
Hoc.
Tom. 3.

Abiit iste suus colorum regina rapuit.
Cant. Chittianus Poeta Sedulius. D. Chryl. Fugatus hic laqueo caeleste imperium. Hæc itaque rapina optima est, omnium Regnorum, Imperiorum, Deiq; diuitiarum. Cessit hoc opus ad summam redemptoris gloriam, inimicorum eius maximam confusione, diaboli stuporem extaticum, gaudium Angelorum ineffabile, latram peccatorum fiduciam, singulare vero Deiparæ lenimentum.

L. Medit.
vni Christi
1. 1. 1.
Joan. 19.
25.

Assistit colorum Regina huic actui adeo memorabili. D. Bonaventura credit eam inter Christi & latronis cruces adstisse: & suadet hoc mihi quod eam D. Ioan. Euangelista describat in hac occasione stantem, & cruci filii sui proximam: Stabat autem iuxta crucem Iesu Mater eius. Erat cor Marie peccatorum dolerumque pelagus, & in anima sua cruciatus illos, quos filius in corpore patiebatur. Potissimum autem eam discrucabant horrendæ nimis quas audiebat, blasphemias, quas impia illa hostium turba prociaci in ipsum linguam enuntiabat: erant etenim eorum singulae velut præcæta lancea, quæ materna illa & purissima ejus viscera transfodiebantur. Dolor illi vehemens agebatur vt audiuit vnum ex his, qui pendebant, latronibus, comitia in filium suum non toleranda conijcere, & cum esset illi proxima, vulnere matrem feriebat atrociori. Hæc quilibet potest dolor, quæ poena, quæ cruciatus huic æquari: Inexpectatè percipit prode latronem sorte meliori. conuersum filii sui causam acriter defendentem, qui illius ictus repetenti, & clariori voce confessionem emittit.

tens pro Christo stat in acie propugnator, militatis illius factus annuntiator, innotuit præco, mortis illius causam ita subtiliter indicans, vt paucis verbis totum comprehenderet Redemptionis nostræ mysterium, quod totum pudore perdidit Pharisæismum. Imo & ipse Princeps infornales. Fuit autē sacratissima virgini pia hæc latronis confessio inter adeo terribandas blasphemias, quas audiebat, summe consolationis velut lux quædam inter obscurissimas noctis tenebras apparens splendidissima & de la profari licet: Lux in tenebris Lucet. O beate latronem, tibi namque fors illa obigit felicissima, vt ille fueris, quem Deus seruauit & angelare statuit in hac acerbissima molesta lesantia ejus, quæ est ipsa mater omnium consolationum.

Attentus arripiebat aurem eius verbis vix purissima, & audita confessione celebrantissima à latrone in filii sui honorem non vulgare. Nos quidem iuste. Et Hic autem nihil mali iactantur audire libellum ab eo supplicem Christo propositum: Memento mei Domine, cum ueris in regnum tuum. Quis dubitat quin conuersus ad alteram partem latronis, aspectu blando potius illi retulerit pro tam eminenti confusione tali tempore emissa, & denum ad filium conuersa tacita sua intercessione, illum adiuuaret, vt breui felix fauillumque ab illo responsum percipere: D. Gregor. Nyssen. in Tractatu quodam uersibus compositi de sacratissima Christi Domini passione perpendit, quod Christus in crucis dolores mortis acerrimos patiente per eius accorretit totus effusus in lacrymas, suspensa imo trahens de pectore aliosissima, quodque ipsa Mater misericordiam à filio suo pro ipso postularet indulgentiam, & triuæ negationis resolutionem cuius intercessione ab ipsa cruce conuenio percipit plenariam. Quid minus considerat: postquam matrem hanc misericordiam fecisse pro latrone illo supplicando, qui tam præclarè & filium coficebatur, & ipsam solabatur: Optatum instigantur audire debuit responsum eius petenti rogati caelestis, & nos diuina gratia res postquam obtinuit, si virginis & Matris eam postulat intercessione, dicentes: Aue Maria.

S. r. Ostendit se Christus in hoc actu, Dominum esse scientiarum: quia propriis inimicorum malis hinc ipsos superat.

Ensiuit D. Greg. optimè Dei naturam amico quodam Job. explicatam, dicens à Deo

Deo derisus illos & expulso, qui in illum in-
surgant idque summā indultū: nam ipsam
medijs, quibus illam conantur impugnarē, ip-
sos cunctis proprio mucrone iugulatos: Quis
appropinquat sapienter in astutia eorum, & con-
spiciat periculum diffidat. Recipia demonstrat, si cal-
ida sit vulpes, quod callidior est qui illam ap-
prehendit. Rei veritatem perpendamus in ce-
lebrantibus illis Patriarchis fratribus Ioseph. In-
venit hic & dicit in somnis, quod Deus fieri
debet, ut nimirum Rex & Dominus ex-
celleret, ab ipsi fratribus adorandus: audi-
uit hoc illi, & hinc divinis conatur sese op-
ponere consilio. Hoc autem medio sibi prava-
lent: ut cum in exteras regionis feram di-
stulerent, ubi eum amplius non essent visuri.
Hic ipso medio prevaluit Deus, ut finem præ-
vidiam assequeretur: hinc etenim elicit, ut Ioseph
velut Rex eorum esset ac Dominus, &
non semel sed sepe ab ipsi adoraretur. Verba
proteo D. Gregorij: Pensamus res gesta ord. nem:
interea quomodo sapientes in sua astutia sui divi-
ni casu perierunt. Ite ab eis venditus fuerat Ioseph,
ut adoraretur: sed idea est adoratus, quia ven-
ditus, unde exiit: sicut Dei voluntatem peragere,
vota militi sua hanc astutē commutare. Publi-
cè Christus Dei verbum disseminabat in medio
sollemnitate pasche festivissime tantaque do-
ctrina, & verbi lepore cunctis ardebat, ut om-
nibus longe superior, auditores suos ita à ver-
bis suis suspenderet, ut non esset, qui debitam
illi rogaret obedientiam, qui non cognosceret
eum, ut Dominum suum, quem totā deberent
colere reverentia. Scribæ verò & Pharisæi li-
more tabescebant, nec ferebant honorem pa-
trici, quo Christus ab omnibus colebatur, &
adorabatur sua, viribusque nisi, id est ministris
reipublice & iustitiæ satellitibus illo decrevis-
sent medio tantam Christi gloriam obnubilare.
Quocirca precipiunt ut illum eo in loco ubi
verba faciebat, vinculum apprehendant, & pu-
blice rapum infamia trahant ad consistorium,
in quod conoenerant decreturi quid contra
Christum molerent, qui sic in faciem, eorum
admonet, doctrinam & prædicationem sugilla-
bat, populum autem videns eum sic publice vin-
culum & trahunt tomquam mali fidorem, vere-
tem bonamque de iplo conceptam deponeret
opinionem. Arbitrati sunt quod Christum suæ
virescenti subicerent, viribus confisi ministra-
tum, quos ipso captivos miserant, & eor-
um vi facta opera, ut tanto magis eius honori
derogarent.

Illis ipsi autem ipsidem ministris, quibus
ipsi omnino fidebant, usus est Deus, ut gloriam
Christi conciliaret: quia eisdem ab ipsi mis-
sion sola verbi sui vi cohibuit, ne mandatum exe-
querentur sibi à supremo concilio impositum:
nec enim vires illis tantum modo non fuerunt,
quibus eum caperent, sed illi ipsi à doctrina
illius capti sunt, & ad Christi redacti obedien-
tiam, de ministris Pharisæorum facti sunt dis-
cipuli Redemptoris: illique fuerunt, qui p
clarissimum de superioritate & præminentia
doctrinæ Christi dedere testimonium dicentes,
Numquam sic locutus est homo, quia iuxta senten-
tiam D. Augustini clarè ac liquido testati sunt,
quod quid amplius de iplo quam de puro ho-
mine crederent. Verba profecto D. Augustini,
qui missi fuerant, ut eum tenerent, redierunt im-
munes a vitimine, & pleni admiratione: nam testi-
monium perhibuerunt divina doctrina, eum dicentes,
qui eos miserant, Cur non adducistis eum? Re-
sponderunt enim, nunquam se adducisse hominem ita
loquentem non enim quisquam sic loquitur: ille au-
tem sic locutus est, quia Deus erat & homo. Ita-
que illos ipsos ministros, quos destinaverant ut
Christi nomen denigrarent, fideque tollerent,
& quibus eum capiendum mandarunt, Redemp-
tor noster assumpsit & conuertit, ut declararet in
eo aliquid præter hominem esse consistendum,
quos ipsos, ad eorum mittit Consistorium mi-
nist os & prædicatores divina veritatis, quam
in iplo experti fuerant, & verborum quorum
senserant efficaciam.
Idem argumentum prosequitur D. Gregor-
alij S. Paginae adductis historijs, potro ceteris
hoc patet inquit liquidius, in conversione la-
tronis. Intenderunt inimici Christum crucia-
tibus extorquere, & honori eius maculam as-
pergere, utque passim ob omnibus latro & per-
versus haberetur. Eo sine latronem assumunt,
eumque ut instrumentum ipse Saluator assu-
mit, ad sui nominis, gloriæ, & consolationis
incrementum. Optimè dixit Sanctissima Anna
Mater Samuelis, cogitationes quibus iniqui la-
bentem conantur injicere, sumi à Deo in victo-
riam suam eximiarum fundamentum, Deus
sistentem Dominus est, & ipsi preparantur cog-
itationes. Quod si homines multa scient, ex-
modica scientiarum participatione, tanta novit
Deus, ut sit omnium eorum Dominus, ita effi-
caciter, ut ex acutissimis hostium suorum cogita-
tionibus, quibus ei malum intendunt, sternat
solidem operibus suis fundamentum eminens-
tioribus, Iudæi in morte Saluatoris, ut lucent
illius

D. Av.
Ser. 97.
de ver-
bi Do-
minis a vitimine, & pleni admiratione: nam testi-
monium perhibuerunt divina doctrina, eum dicentes,
12, 10.

Reg. 2.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

illius offusis tenebris obfuscaent, ipsique iusti censeantur, arte nituntur altitiori, qua medium illum inter duos latrones crucifigunt: ut quicumque illum medium binis latronibus suspensum cerneret eo solo ipsam ceteris iudicaret esse nequiores. Sed ex eodem medio suum elicit Christus honorem, innocentia suae testimonium, & aperitissimam hostium suorum confusionem. Hoc praenidet in spiritu David, & psallit: *Gladum euaginauerunt peccatores, intenderunt arcum suum & gladus eorum intret in cordas eorum, & necem eorum confingatur.* Et iterum: *Delictum oris eorum, sermonem laborum ipsorum & comprehenduntur.* (legit D. Hilarius) *comprehenduntur in superbia sua.* Primo confiterentur inimicorum in Christum altitiam, & postmodum videbimus qualiter ipsos per eandem hanc comprehendat.

Ps. 36. 14.
Ps. 58. 13.

§. 2. *Primo intenderunt Iudei Christinominis ignominiam: ut inter latrones crucifixus, & ipse lauro censeretur,*

Dicuntur autem & alij duo quoque (inquit D. Luc.) ut interficerentur. Alij Evangelistae declarant eos fuisse latrones. D. Lucas eos inscribit *duos Noquam*, id est, duos peruersos latrones, & latrocinii infames. Omnium pessimus, qui vincti Hierosolymis tenebantur, erat Barabbas: etenim erat homo flagitiosissimus, insuper & homicida, tantaque scelerum enormitate execrabilis, ut Pilatus Christi desiderans liberationem, hac usus fuerit occasione Paschatis (quam ut festinam redderet, donare debebat libertate malefactorem, ad Iudaeorum electionem) ut ex una parte Christum proposuerit, ex altera Barabbam opponeret, hominem tot sceleribus hominibus exorsum ut impossibile censeret, quantumvis Christo damnatum optarent, & quantumvis peruersi de illo sentirent quin pelorem de Barabba haberent opinionem. Hoc Evangelista Matthaeus & Lucas verbis admirandis exposuerunt: *Habebat autem tunc vinctum in signum, qui dicebatur Barabbas. Erat autem Barabbas lauro, qui erat propter seditionem quandam factam in ciuitate, & homicidium missi in eum & c.* Non praeteritamus hoc verbum: *vinctum in signum*; malicia & sceleribus insignem, ceteris flagitiosus, & Nasorum amputatoribus (si ipse flagitiosior: era: etenim lauro passim notissimus, communis, praedonum amesignatus, & seditionis in vire

Matt. 27. 16.
Luc. 22. 29.
Desuella carui.
D. CHR. Epist. 1. ad Olym. Tom. 5.

concitata reus, imo & homicida: illi D. Chryso. inquit: *Latronem ac facinorosum esse, immo etiam eadem cooperatum.* Christus igitur oppositus cum esset, intulit Iudeis rebus magnis postularum, ut videret, Christus autem non crederet, quo mundo perlatu e conuincatur, Ca. illum esse Barabba multo Romano publico perniciosiore: *Ita enim, ut dicit D. Chryso. se illud probare posse: facinorosus quidem latro, quozne scelerator esset, tamquam facinorosum, ut nec in se uordia, nec seipsum saluam ipsi adferre possit.* Erit autem haec tanta contumelia, ut eam D. Chryso. apparet: *horrendam nefandamque sceleris, ut inquit D. Pe. rus: Vos autem in suum, & iam non negatis, & peris: varum homicidam aliarum odiorum vero vita interfecisti.*

Non h. e. delictum eorum malitia, sed ut non Gardin. Baconius, & prius figurat D. Chryso. hunc expeperunt inter se agitare consilia, ut Christum crucis infami patibulo conderentur. Huc vsque de eo nec scire cogitauerunt, culpa etenim quam Christo imponebat, illa enim quod blasphemiam dixisset, cui iuxta legis iura decretum, non eius, sed lapidatio iudicabatur. Crucis vero supplicium doctus tantum malefactorum generibus infligebatur. Inter Romanos insignis tantum latronis pro mulcatur, quos idcirco, ut patet ex Luciano, littera T praenotabant, quae figuram exprimit crucis. Apud Iudaeos, teste Philon, erat homicidis imponebatur: erit secundum legem crucis supplicium Barabbas debebatur, & ut legem ponebat illum Pilatus, velut vnum crucis poena magis congruebat, quam vlli eorum qui illo tempore vincti tenebantur: reuertamen impiis illis non sufficere videbatur: si Barabbam a latrocinii suis & homicidiis abolerent indempnem, sed insuper vocibus magis infligebatur, ut crucis infame supplicium tanto debitum lauro: ori nostro imponebatur, quod licet ab illa hora postularunt, ut Christus crucis supplicio afficeretur, quasi lauro fuisse & homicida, & ab omnibus fuisse ralis habere.

Conformiter huic doctrinae declarat D. Chryso. & D. Cyril. & quod aduertit D. Ioan. Euang. cum grauitate vrgeret Iudeos: *Quatenus Christum ut mortis reum plederet, ipse vero responderet nullam se ad hoc causam inuenire, ipsi autem obijcerunt: Nos legem habemus, & secundum legem debet mori: quia filium Dei se fecit: Pilatus autem iuratum illis diceret: siat, vos ipsum ad vestrum praesentem*